

MUKTZE

Talmud Bavli Shabbat 124b

Why is handling [things] forbidden? Is it not because of [a concern of] carrying them [from one domain to another]?

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכד:
וטלטול גופיה, לאו משום הוצאה היא.

Rambam Hilchot Shabbat 24; 12

The Sages forbade handling things that are Muktze on Shabbat in the way that they are normally handled during the week. Why did they see fit to introduce this prohibition?

They said, since the prophets commanded us that the way we walk on Shabbat should be different than the way we walk during the week, and the conversation on Shabbat should be different than the conversation during the week,

רמב"ם הלכות שבת פרק כד הלכה יב - יג
אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת כדרך שהוא עושה בחול, ומפני מה נגעו באיסור זה, אמרו ומה אם הזהירו נביאים וצוו שלא יהיה הילוך בשבת כהילוך בחול ולא שיחת השבת כשיחת החול שנאמר ודבר דבר קל וחומר שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו יבוא להגביה ולתקן כלים מפינה לפינה או מבית לבית או להצניע אבנים וכיוצא בהן שהרי הוא בטל ויושב בביתו ויבקש דבר שיתעסק בו ונמצא שלא שבת ובטל הטעם שנאמר בתורה (דברים ה') למען ינוח.

as it says "[and you honour it by ...] not discussing the forbidden" (Isaiah

58; 13), how much more so should the things we handle on Shabbat be different than the things we handle during the week, so that it should not seem like a weekday and a person may come to move things from one corner to another, or from one room to another, or to hide precious stones, or similar things, since a person (on

ועוד כשיבקר ויטלטל כלים שמלאכתן לאיסור אפשר שיתעסק בהן מעט ויבא לידי מלאכה, ועוד מפני שמקצת העם אינם בעלי אומניות אלא בטליון כל ימיהו כגון הטיילין ויושבי קרנות שכל ימיהו הן שובתים ממלאכה ואם יהיה מותר להלך ולדבר ולטלטל כשאר הימים נמצא שלא שבת שביטה הניכרת, לפיכך שביטה מדברים אלו היא שביטה השווה בכל אדם, ומפני דברים אלו נגעו באיסור הטלטול, ואסרו שלא יטלטל אדם בשבת אלא כלים הצריך להם כמו שיתבאר. [השגת הראב"ד: ומפני דברים אלו נגעו באיסור הטלטול ואסרו שלא יטלטל אלא הכלים הצריך להם כמו שיתבאר. א"א עוד אמרו (שבת קכד) אטו טלטול לאו צורך הוצאה הוא.]

Shabbat) is sitting at home and looking for something to be busy with, and it will turn out that they haven't rested, and the Torah reason for Shabbat will be removed, as it states "In order that you should rest" (Deuteronomy 5).

Furthermore, when a person moves things that are normally used for forbidden things, it is possible that they will come to use them a bit and break Shabbat. Another reason is because some people don't have a profession but they do nothing all day long, for example the travellers or the unemployed, who never work. If it were permitted to go and speak and handle things on Shabbat like on all other days there would be no recognisable resting. Therefore refraining from these things is a rest that is equal for everybody. Because of these reasons the Sages forbade handling Muktze things. They only permitted a person to handle things on Shabbat that are needed for Shabbat, as will be explained.

[Ra'avad: There is another reason in the Talmud "Is it not because of [a concern of] carrying them [from one domain to another]?"]

Categories and definitions:

Shulchan Aruch Orech Chaim 308; 1

All vessels may be moved on Shabbat with the exception of things that are *muktze machmat chesaron kis* (set aside because of their value), for example a shechita or bris mila knife, or razor of hairdressers, or the knife that scribes use to sharpen their quills. Since all of these things a person is particular not to use for any other purpose, it is forbidden to move them on Shabbat, even if you need them or the place they are occupying. [Rama: Similarly things that are set aside for sale and the vendor is particular [that they shouldn't get dirty].

שולחן ערוך אורח חיים סימן שח סעי' א
 כל הכלים נטלים בשבת חוץ ממוקצה מחמת חסרון כיס, כגון סכין של שחיטה או של מילה, ואיזמל של ספרים, וסכין של סופרים שמתקנים בהם הקולמוסים כיון שמקפידים שלא לעשות בהם תשמיש אחר, אסור לטלטלו בשבת ואפילו לצורך מקומו או לצורך גופן. הגה: וה"ה כלים המיוחדים לסחורה ומקפיד עליהם.

Beit Yosef 308

The basic categories of things that may not be moved on Shabbat are six. 1. A utensil that is set aside because of *chisaron kis* (value), i.e. something that a person is particular about that it should not get damaged, for example a shechita or mila knife, or a razor of hairdressers. 2. *Kli Shemelachto l'Issur* (a utensil that is used primarily for activities that are forbidden on Shabbat). 3. Anything that is not a utensil at all and not human food or animal food, e.g. stones or money or reeds or wood or beams or dirt, or sand or a corpse, or animals, or figs or raisins that are being dried, or anything like this, which is not fit for any person. This is called *muktze machmat gufo* (set aside because of itself). 4. Any utensil that is used for permissible things, but something that is *muktze machmat gufo* is placed on top of it, e.g. a wine barrel with a rock placed on top, or a pillow with money on it. Even if these things were removed after Shabbat began, since they were there at the beginning of Shabbat, since it has been set aside for the beginning of Shabbat (bein hashmashot) it is set aside for all of Shabbat. 5. Something that was attached to the ground, or wasn't yet trapped when Shabbat began. 6. *Muktze machmat mitzvah* (set aside for a mitzvah) e.g. wood for a Succah and its decorations.

בית יוסף אורח חיים סימן שח
 והנה כלל הדברים המוקצים שאסורין לטלטל מתחלקים לששה חלקים: הא' כלי שהוא מוקצה מחמת חסרון כיס דהיינו כלי שאדם מקפיד עליו שלא יפגם כגון סכין של שחיטה ומילה ושל ספרים: הב' כלי שמלאכתו לאיסור: הג' כל דבר שאינו כלי ולא מאכל אדם ולא מאכל בהמה כגון אבנים ומעות וקנים ועצים וקורות ועפר וחול ומת ובעלי חיים וגרוגרות וצמוקים שהם מונחים במקום שמייבשים אותם וכל כיוצא בדברים אלו דלא חזו וזהו מוקצה מחמת גופן: הד' כלי שמלאכתו להיתר ומונח עליו אחד מהדברים המוקצים מחמת גופן כגון חבית שיש עליה אבן וכר שיש עליו מעות ואפילו הוסרו אחר כך כיון שהיו עליהם בין השמשות מגו דאתקצו לבין השמשות אתקצו לכולי יומא: הה' דבר שהיה בין השמשות מחובר או מחוסר צידה: הו' מוקצה מחמת מצותו כגון עצי סוכה ונוייה:

Article whose main function is permitted on Shabbat	<i>Kli shemelachto l'heter</i>	כלי שמלאכתו להיתר	For using the article itself	<i>l'tzorech gufo</i>	לצורך גופו
Article whose main function is forbidden on Shabbat	<i>Kli shemelachto l'issur</i>	כלי שמלאכתו לאיסור	For using the space the article is occupying	<i>l'tzorech m'komo</i>	לצורך מקומו
potty of excrement	<i>graf shel re'i</i>	גרף של רעי	From the sun to the shade	<i>m'chama l'tzel</i>	מחמה לצל

Talmud Bavli Shabbat 124a

Mishna: All utensils may be moved whether for a purpose or for no purpose. Rabbi Nechemiah says they may only be moved for a purpose.
Gemara: What is considered for a purpose, and what is considered not for a purpose? Rabba says: For a purpose means something that is *melachto l'heter* (primary use is for activities that are permitted on Shabbat), for its own use. For no purpose means something that is *melachto l'heter* for the space it is in. And something that is *melachto l'issur* (primary use is for activities that are forbidden on Shabbat) may be handled only when required for itself, but not when one needs the place it is occupying. Rabbi Nechemiah then comes to say that even an article which is *kli shemelachto l'heter* may be

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכד.
משנה. כל הכלים ניטלין לצורך ושלא לצורך, רבי נחמיה אומר: אין ניטלין אלא לצורך.
גמרא. מאי לצורך ומאי שלא לצורך? אמר רבה: לצורך - דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו. שלא לצורך - דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו. ודבר שמלאכתו לאיסור, לצורך גופו - אין, לצורך מקומו - לא. ואתא רבי נחמיה למימר: ואפילו דבר שמלאכתו להיתר, לצורך גופו - אין, לצורך מקומו - לא. אמר ליה רבא: לצורך מקומו שלא לצורך קרית ליה? אלא אמר רבא: לצורך - דבר שמלאכתו להיתר, בין לצורך גופו בין לצורך מקומו. שלא לצורך - ואפילו מחמה לצל. ודבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו - אין, מחמה לצל - לא. ואתא רבי נחמיה למימר: ואפילו דבר שמלאכתו להיתר, לצורך גופו ולצורך מקומו - אין, מחמה לצל - לא. אמר ליה אביי לרבה: למר, אליבא דרבי נחמיה הני קערות היכי מטלטלין להו? אמר ליה: רב ספרא חברין תרגמה - מידי דהוה אגרף של רעי.

handled only when required itself but not when the space is required. Rava said to him: If its place is required do you call it 'no purpose'? Rather Rava said: For a purpose means a *kli shemelachto l'heter* may be handled whether required itself or its place is required. For no purpose means even from the sun to the shade. Whereas *kli shemelachto l'issur* may be moved only when required itself or its place is required, but not from the sun to the shade. Rabbi Nechemiah comes to say that even a *kli shemelachto l'heter* may be moved only when required itself, or its space is required, but not from the sun to the shade. Abaye asked Rabba: according to you, how may we clear [dirty] plates? He answered, Rav Safra has already answered, it is considered the same as a *graf shel re'i* (potty with excrement).